

Fr. Pengov:

O kraljičku in sovi.

V starih časih so znale govoriti tudi ptice, tako da jih je razumel vsakdo. Danes seveda se čuje njih govornica le še kot cvrčanje, ščebljanje in žvižganje, pri nekaterih tudi kot pesem brez besed.

Nekoč je pa prišlo pticam na misel, da morajo imeti tudi svojega kralja, kakor ga imajo že nekatera ljudstva človeška.

Da se porazgovoré o važni zadevi, se zbero lepega pomladnega jutra iz gozdov in poljan na veliko ptičje zborovanje. Prišli so orli in ščinkavci, sove in vrane, škrjančki in vrabci — a kdo bi mogel naštetiti vse te mnogobrojne krilatce! Celo kukavica je prišla in vodeb (smrdokavra), njen cerkovnik, ki zvoni vselej par dni pred njo svoj prijazni »Up-up-up-up!« Tudi neki prav majhen ptiček, ki še ni imel nobenega imena, se je pomešal med zborovalce.

Zbor je sklenil soglasno: »Tisti bodi naš kralj, ki poleti najviše!« Rega ali zelena žabica, ki je sedela v bližnjem grmu, je pritrjevala temu sklepu in vzpodbujala ptice, naj le izvolijo na ta način svojega kralja. Kričala je na ves glas: »Le ga! le ga! le ga!«

Da bi se pozneje ne mogel nihče izgovarjati, češ: »Jaz bi bil poletel še više, toda temnilo se je in nisem mogel naprej,« zato so sklenile ptice, da izvršé to tekmo takoj to jutro. Na dano znamenje se je dvignila vsa truma v višave. Prah se je dvigal s poljan, silovito so šumeli in bučali udarci milijon peruti; zdelo se ti je, ko da se dviga črn oblak v ozračje. Mali ptički so kmalu zaostali, in ker niso mogli več navzgor, so padali drug za drugim spet na zemljo. Večji so pa vzdržali znatno dlje, a nihče se ni mogel meriti z orlom. Ta se je privil tako visoko, da bi bil lahko možu v luni izkljuval oči. Ko je videl, da mu nihče več ne more slediti, si je mislil: »Kaj bi se trudil še naprej, kralj sem itak!« Pa se je jel spuščati nizdol. Ptice pod njim so ga pozdravljale: »Ti si naš kralj; nihče ni letel više od tebe.« —

»Izvemši menel!« je zakričal oni mali ptiček brez imena. Skril se je bil med orlovo perje. Orel ga je nesel. In ker zato ni bil nič utrujen, se je dvignil še više, tako visoko, da bi bil skoro videl prestol, na katerem sedi Gospod Bog. Ko je pa prišel v to silno višavo, je stisnil ponižno krilci skupaj, padel na zemljo, kličoč s tenkim, prodirljivim glasom: »Kraljič sem jaz! Kraljič sem jaz! Jaz sem se dvignil najviše!«

»Ti naš kralj?« so se togotile ptice. »Z zvijačo in goljufijo si to dosegel!«

In takoj so stavile zmagovalcu nov pogoj: »Tisti bodi naš kralj, ki bo padel najglobočje v zemljo.« Kako se vam je tedaj zakadila gos s svojim širokim oprsjem na zemljo! Kako urno je zgrebel petelin luknjo! Najslabše pri tem pa se je godilo raci. Skočila je v jarek, a si je pri tem izpahnila nogi in se zibala potem k bližnjemu bazarju. Naš ptiček brez imena pa je poiskal mišjo luknjo, smuknil vanjo in klical z nežnim glaskom venkaj: »Kraljiček sem jaz! Kraljiček sem jaz! Jaz sem prišel najglobočje!«

»Ti naš kralj?« so se še bolj togotile ptice. »Ali res misliš, da bodo obveljale tvoje zvijače?« Takoj so ptice sklenile, da mora ptiček ostati v luknji ujet toliko časa, da bo poginil lakote. Sova so pa postavili za stražarico pred luknjo in ji velele: »Da ne izpustiš sleparja venkaj, če ti je drago življenje!«

Ko se je zvečerilo, so bili ptiči tekmovanja že vsi naveličani. Šli so počivat vsak s svojo družino. Samo sova je ostala pri mišji luknji in strmela vanjo s svojimi velikimi očmi kot kip iz lesa. Pa tudi ona je začutila utrujenost in si mislila: »Eno oko pač lahko zatisnem, saj lahko čujem še z drugim, da mali porodnež ne pobegne iz svoje ječe.« Res je storila tako. Mali paglavec je pokukal ven, a takoj mu je zastopila sova pot, da mora spet nazaj v ječo. Nato sova spet odpre speče oko in zatisne budno: tako je hotela menjavati vso noč. A kmalu ni šlo: ko je eno oko zaprla, je pozabila odpreti drugo. Čim pa je bilo zaprtih oboje očes, je že trdno spala. Naš škratelj v luknji pa ven!

Odtistihmal se ni smela sova več prikazati pticam pri belem dnevu. Takoj je imela okoli sebe trumo dru-

gih ptic, ki so jo skubile do golega. Zato je letala samo ponoči, sovražila pa in preganjala na vso moč poljske miši, ker vrtajo tiste zločeste luknje po njivah in travnikih, kamor se je skrila kraljiček.

Pa tudi mali neznanček se ne pokaže več rad, ker se boji, da bi se mu ne godilo dobro, ko bi ga dobili v kremplje drugi ptiči. Potika se po živih mejah in jelovih hostah, nosi na glavi lepo rumeno kronico in če se čuti popolnoma varnega, zatrjuje tuintam: »Kraljiček sem, kraljič, kraljič!«

Zdaj mu pravijo tudi drugi ptiči zasmehljivo kraljič. A ljudje ga splošno nazivajo »kraljička«, da ga ločijo od njegovega prijatelja »stržka«, ki je oblečen mnogo bolj preprosto, ima rebast repek in živi po listnatih gozdih. Pozimi se smuča rad okrog podov in hlevov in ni niti približno tako nedostopen tvojim očem kakor ponosni kraljiček.

Dva nad enega!

Nastop.

Naskok:

Napad!

Zmaga?